

Bijzondere determinaties...

nomen est omen?

Sommige insecten zouden in Hollywood bedacht kunnen zijn. Vooral in de horror scene zouden ze het goed doen. Omdat ze er eng uitzien, in grote aantallen vanuit verborgen plekjes tevoorschijn komen, of omdat er over de bestjes wilde verhalen de ronde doen.

Van de familie van zwartlijven (Tenebrionidae) zijn de meeltor (*Tenebrio molitor* L.), de piepschuimkever (*Alphitobius diaperinus* (Panzer)) en de rijstmeelkevers (*Tribolium castaneum* (Herbst) en *Tribolium confusum* Jacquelin du Val) bekende soorten die in gebouwen voorkomen. Een minder bekende soort is de kelderkever (*Blaps mucronata* Latreille).

Dodentor. Foto: Hans Hillewaert (CC BY-NC-ND 2.0)

De kelderkever is een exoot die al meer dan 100 jaar in Nederland voorkomt. Hij is ongeveer 20 tot 24 millimeter groot en dof zwart van kleur. Opvallend is de staartvormige verlenging van de dekschilden. De kever wordt nog weleens verward met loopkevers, maar is een stuk trager dan de meeste loopkeversoorten. De larven van de kelderkever lijken op meelwormen -de larven van de meeltor- maar zijn een maatje groter. Ze ontwikkelen zich in allerlei plantaardig afval en schimmels.

Vroeger kwamen kelderkevers vaak voor in vochtige kelders, oude huizen, pakhuisen en stallen, maar met de moderne (ver) bouwtechnieken, worden vochtige ruimten steeds zeldzamer. Niet vreemd dus, dat ook de kelderkever zeldzamer is geworden. Het is daarom altijd een leuke verrassing als deze kevers worden toege-

stuurd ter determinatie. Schade beperkt zich tot aantasting van groente en fruit dat opgeslagen ligt in kelders waar de kevers aangetroffen worden. De kevers kunnen verder onaangenaam ruiken doordat ze een stof kunnen uitscheiden uit een klier aan de onderzijde van het achterlijf.

De kelderkever is lastig te onderscheiden van de verwante dodentor (*Blaps mortisaga* L.) die ook weleens in oude gebouwen gevonden wordt. Als de naam van laatstgenoemde kever al geen beste indruk achterlaat, maakt de volgende vertaling uit het boek 'Elements of Entomology. An outline of the natural history and classification of British insects' uit 1857 het er niet beter op.

“Om nog toe te voegen aan de, vanwege onaangename eigenschappen, onheilspellende naam van dit insect, wordt gezegd dat de larven [...] bij meer dan één gelegenheid door mensen zijn uitgescheiden. Bij één geregistreerd geval, scheidde een vrouw van 28 jaar oud, op verschillende momenten niet minder dan tweeduizend larven, een pop en een imago uit. De oorzaak waaraan deze buitengewone gebeurtenis werd toegeschreven, was een meest walgelijke en bijgelovige praktijk, die ze al enige tijd had gevolgd, van het dagelijks drinken van een bepaalde hoeveelheid water vermengd met klei uit de graven van twee katholieke priesters.”

Het is de vraag in hoeverre we dergelijke verhalen serieus moeten nemen. In de modernere literatuur worden ze in ieder geval niet beschreven. Misschien omdat het niet waar is, misschien omdat de kevers zeldzamer zijn geworden, of omdat dergelijke praktijken niet regelmatig meer worden uitgevoerd.

Wilt u toch van de kevers af? Houd de kelders schoon en droog en de kelderkevers en dodentoren zullen zich er niet in kunnen ontwikkelen. ●

Tekst: Bruce Schoelitz, KAD

dodentor

kelderkever

Kelderkever. Foto: Thomas Brown (CC BY 2.0)

